

**Теми контрольних робіт з навчальної дисципліни
“ ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ ”
для студентів фармацевтичного факультету заочної форми навчання**

ТЕМА 1. Домедична допомога в екстремальних і бойових умовах як навчальна дисципліна. Первинний огляд постраждалого.

Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах (мирного часу та бойових умовах). Правові аспекти надання домедичної допомоги.

Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах. Огляд місця події в небойових умовах, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження, виклик ШМД та інших рятувальних служб у небезпечній ситуації, залучення випадкових свідків до організації надання домедичної допомоги. Контакт з постраждалим.

Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення та особистої безпеки військовослужбовця. Особливості оцінки місця події в бойових умовах. Розподіл поля бою на сектори. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття. Проведення первинного огляду. Огляд за алгоритмом САВСДЕ. Визначення рівня свідомості за шкалою APVU.

ТЕМА 2. Кровотечі і методи їх зупинки.

Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу. Способи та техніка тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі: підняття кінцівки, тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж). Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток. Показання і правила застосування хімічних засобів для зупинки кровотечі.

Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.

ТЕМА 3. Порушення прохідності дихальних шляхів. Домедична допомога.

Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, ротогорлових повітроводів). Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів при обструкції стороннім тілом. Особливості видалення стороннього тіла з дихальних шляхів вагітної жінки, огрядної людини, немовляти. Пристрої для штучної вентиляції легень. Техніка штучної вентиляції легень (рот до рота, рот до носа, рот до лицевої маски, мішком АМБУ). Гострі порушення дихання в бойових умовах. Пневмоторакс: види, ознаки, домедична допомога. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.

ТЕМА 4. Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах.

Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота. Особливості бойових поранень. Захист ран. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи. Поранення грудної клітки. Особливості накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані. *(Практичні заняття, СРС).*

Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи суглобів), причини та ознаки. Абсолютні ознаки переломів. Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах.

Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами. Тактика дій та надання домедичної допомоги рятувальником при дорожньо-транспортній пригоді.

ТЕМА 5. Надання домедичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях.

Опіки, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Відмороження, класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах.

Ураження електричним струмом, блискавкою та домедична допомога. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога. Ураження кислотами і лугами, домедична допомога. Особливості допомоги при опіках очей різної етіології.

ТЕМА 6. Домедична допомога при найпоширеніших невідкладних станах.

Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, комі невідомої етіології, судомах, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі, отруєнні невідомою речовиною або невідомим газом, укусах комах, собак, отруйних змій.

Допомога на воді: розпізнавання потопельника, наближення до нього, транспортування до берега. Домедична допомога при утопленні.

ТЕМА 7. Засоби масового ураження. Домедична допомога.

Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами.

Уражаючі фактори аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори Домедична допомога в бойових та небойових умовах.

ТЕМА 8. Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Медична евакуація.

Організація та проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат. Алгоритм проведення медичного сортування. Заповнення МІСТ-рапорту.

Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових та небойових умовах. Методи переміщення пораненого з сектору укриття до місця збору поранених (однією, двома особами, з використанням табельних та підручних засобів).

Підготовка поранених (уражених) до евакуації. Контроль стану пораненого згідно протоколу SABCDE. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення. Правила запиту на евакуацію. Завантаження та розвантаження поранених в різні евакуації транспортні засоби. Контроль життєвих показників та стану пораненого під час транспортування в бойових і небойових умовах.

ТЕМА 9. Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога.

Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів.

Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика та основні принципи надання домедичної допомоги в бойових умовах.

Перелік питань для підготовки студентів до заліку.

1. Домедична допомога в екстремальних умовах як навчальна дисципліна, її актуальність, зміст.
2. Поняття домедичної допомоги в екстремальних умовах мирного часу та бойових умовах.
3. Правові аспекти надання домедичної допомоги.
4. Місце та обсяг надання домедичної допомоги у бойових та небойових умовах. Огляд місця пригоди, забезпечення особистої безпеки, визначення кількості постраждалих і ймовірної причини їх ураження.
5. Засоби особистої безпеки. Безпека в бойових умовах.
6. Особливості огляду місця пригоди в бойових і небойових умовах.
7. Огляд за алгоритмом САВСДЕ (КОЛЕСО).
8. Визначення рівня свідомості за шкалою APVU.
9. Види ушкоджень в бойових умовах.
10. Засоби індивідуального медичного оснащення військовослужбовця.
11. Алгоритми надання домедичної допомоги в секторах обстрілу та укриття.
12. Причини й ознаки зовнішньої кровотечі. Поняття про критичну зовнішню кровотечу.
13. Техніка зупинки зовнішньої кровотечі: тиск на рану, тампонування рани, тиснуча пов'язка (ізраїльський бандаж), підняття кінцівки.
14. Показання і техніка накладання різних видів джгутів та імпровізованих закруток.
15. Показання і правила застосування засобів для зупинки кровотечі хімічних.
16. Причини й ознаки внутрішньої кровотечі. Домедична допомога при внутрішній кровотечі. Поняття про колапс і шок, причини їх виникнення, розпізнавання і надання домедичної допомоги.
17. Анатомо-фізіологічні особливості дихальних шляхів. Причини непрохідності дихальних шляхів. Ознаки повної і часткової непрохідності дихальних шляхів.
18. Техніка забезпечення прохідності дихальних шляхів (закидання голови; виведення нижньої щелепи; введення носо-, ротогорлових трубок).
19. Пристрої і техніка штучної вентиляції легень.
20. Гострі порушення дихання в бойових умовах. Пневмоторакс, види, ознаки, домедична допомога.
21. Переведення пораненого (постраждалого) у стабільне положення.
22. Причини та ознаки ран м'яких тканин, проникаючих і непроникаючих ран черепа, грудної клітки, живота. Особливості бойових поранень.
23. Протекція ран накладанням пов'язок. Техніка накладання пов'язок при пораненнях черепа, ока, вуха, нижньої щелепи.
24. Поранення грудної клітки. Особливості накладання пов'язок при проникаючих пораненнях живота. Накладання пов'язок при наявності стороннього тіла в рані.
25. Причини та ознаки травм голови, хребта і тазу.
26. Види травм кінцівок (переломи: відкриті і закриті, розтягнення зв'язок, вивихи), причини та ознаки.
27. Абсолютні ознаки переломів. Транспортна іммобілізація табельними та пристосованими засобами.
28. Надання домедичної допомоги при дорожньо-транспортній пригоді (ДТП). Особливості надання домедичної допомоги при відкритих переломах. Тактика рятувальника при ДТП.
29. Опіки: класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах.
30. Відмороження: класифікація, ознаки, домедична допомога в бойових і небойових умовах. Траншейна стопа, замерзання, домедична допомога в бойових і небойових умовах.
31. Гіпертермія, домедична допомога в бойових і небойових умовах.
32. Ураження електричним струмом, домедична допомога.
33. Особливості ураження бойовими вогнесумішами, домедична допомога.

34. Уражаюча дія кислот і лугів, домедична допомога.
35. Особливості допомоги при опіках очей різного походження.
36. Причини, діагностика і домедична допомога при зомлінні, судомач, болю у серці (стенокардія, інфаркт), інсульті, гострому болю в животі.
37. Домедична допомога при отруєнні невідомою речовиною, невідомим газом
38. Поняття про хімічну зброю. Класифікація та характеристика бойових отруйних речовин.
39. Аварії на хімічно-небезпечних об'єктах. Класифікація та характеристика сильнодіючих отруйних речовин.
40. Домедична допомога при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами.
41. Уражаючі фактори аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Радіаційні ураження. Променева хвороба, ознаки. Радіопротектори. Домедична допомога в бойових та небойових умовах.
42. Алгоритм проведення медичного сортування при виникненні масових санітарних втрат.
43. Медична інформаційна картка: призначення, правила заповнення.
44. Організація та проведення переміщення (відтягування, винесення) пораненого в укриття у бойових (секторах обстрілу, укриття та евакуації) та небойових умовах
45. Підготовка поранених (уражених) до евакуації. Медична евакуація.
46. Організація надання допомоги під час транспортування в бойових і не бойових умовах.
47. Особливості поведінки людей в надзвичайних ситуаціях. Типові реакції медичних працівників на різні травматичні події.
48. Механізми формування стресостійкості у медичних працівників. Технології профілактики посттравматичних стресових розладів.
49. Дебрифінг як метод психологічної корекції посттравматичних стресових розладів.
50. Бойовий стрес і бойова втома: ознаки, профілактика
51. Основні принципи надання домедичної допомоги при бойовому стресі в бойових та небойових умовах.

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1 Основна (базова)

1. Матеріали підготовки до практичного заняття.
2. Конституція України, 1996 (ст. 3, 16, 49, 50, 106, 138).
3. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я", 1992 (ст.37).
4. Закон України "Про екстрену медичну допомогу", від 05.07. 2012 р. №5081-VI.
5. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін..] – Київ. – 2016 – 400 с.
6. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти): навчальний посібник / Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстренної медичної допомоги». – Донецьк: Ландон-XXI, 2014. – 320 с.
7. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2). К: «МП Леся», 2015. – 148 с.
8. Стандарт підготовки «Фахова підготовка санітарного інструктора роти (батареї)» (видання 1) – Київ. – 2015 – 191 с.
9. Екстрена медична допомога (до госпітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Роціна. – Київ. Юстон. – 2016. – 212 с.

Допоміжна

1. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, А.А. Гудима та ін.] – К.: НВП "Інтерсервіс", 2014. – 84 с.

2. Військово-медична підготовка / Під редакцією професора Бадюка М.І. – К.: „МП Леся“, 2007. – 482 с.

3. Основи виживання: заходи, що забезпечують життєдіяльність в умовах автономного існування при надзвичайних ситуаціях. Навчальний посібник. ІДУЦЗ УЦЗУ, УНПЦЕМД та МК МОЗ України. Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. [Гур'єв С.О., Миронець С.М., Рошін Г.Г. та ін.] – К.: 2009 – 209 с.

4. Чепкий Л.П. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія. К: «Вища школа», 2004. р. ст. 99 – 142.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Міністерства охорони здоров'я України: <http://www.moz.gov.ua/>.

2. Інформаційно правовий портал «Закони України»: <http://uazakon.com/>.

3. Про затвердження Примірних штатних нормативів центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги: Наказ МОЗ України від 23.02.2012 № 129. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/hsr_reformlaw/

4. Система MISA Львівського національного медичного університету.